

Izhaja razen nedelj in  
praznikov vsak dan  
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,  
Franciška ulica št. 6/1,  
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-  
pisati, sicer se jih ne pri-  
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x  
55 mm po K 150. Uradni  
razglaš, poslano ter no-  
tice isti prostor K 2.—  
Pri večjem naročilu  
popust.

# NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali  
z dostavljanjem na dom za  
celo leto K 240, za pol  
leta K 120, za četrti leto  
K 60, za mesec K 20,  
za Nemčijo celo leto K 812,  
za ostalo tujino in Amerika  
K 860.

Reklamacije za tisk  
so poštne proste.

Upravništvo v Ljubljani  
Franciška ulica št. 6/1,  
Učiteljska tiskarna.

## Važna vojaška konferenca v Parizu.

Belgrad, 21. februarja: „Pravda“ javlja iz Pariza: Ministrski pred-  
sednik Briand je sprejel v četrtek dopoldne v avdijenci generala Fran-  
cheta d'Esperey-a, ki se je ravnokar vrnil iz Srbije. Pri tej priliki se  
je vršila v francoskem ministrskem predsedstvu važna vojaška konfe-  
renca, katere sta se udeležila razun ministrskega predsednika Brianda  
tudi maršala Foch in Petain in general Weygand.

Ta vest popolnoma potrjuje vse to, kar smo pisali prošla dva tedna  
o pomenu in namenu potovanja generala Francheta d'Esperey-a po  
Srbiji in o pomenu odlikovanja mesta Belgrada z najvišjim francoskim  
redom. Zanimiva je tudi okolnost, da se je udeležil zgoraj omenjene  
konference general Weygand, ki je vodil lansko leto vojaške operacije  
proti Rusom pred Varšavo. Njegova navzočnost jasno svedoči, za kaj  
se gre.

## Razburjenost v Belgradu.

Ljubljanski „Novi Čas“ (recte „Slovenec“) je objavil sledeče izvir-  
no poročilo iz Belgrada: „V verodostojnih in vplivnih krogih se govori,  
da se francoska vlada na vse načine trudi, kako bi pridobila našo vlado  
za ekspedicijo zoper Rusijo. Potovanje Vesniča v Pariz in prihod mar-  
šala Focha v Belgrad, ki ga te dni pričakujejo, govore za istinitost  
pregovorov za protiboljševiško akcijo naše države. Med prebivalstvom  
so te vesti vzbudile veliko vznemirjenje.“

## Namen posvečene sredstva.

LDU. Belgrad, 20. febr. Presburo poroča iz Pariza: Boljševiški dele-  
gat Krasin se je na poti v London ustavil v Berlinu, kjer se bo mudil  
več dni. Po dosedanjih informacijah se bo pogajal s komunistično de-  
lavsko organizacijo za sodelovanje nemškega delavstva pri skorajšnji  
boljševiški ofenzivi proti Poljski. To sodelovanje bi obstajalo v tem, da  
nemško delavstvo prepreči prevoz streliva in drugega vojnega gradiva  
preko nemškega ozemlja. Očitno je, da imajo ti porazgovori namen one-  
mogočiti francosko pomoč Poljski.

LDU. Belgrad, 20. febr. Presburo javlja preko Pariza iz Londona,  
da so ondaj vsi uverjeni, da so Kruppove tovarnice ustanovile v Rusiji  
pravcarne podružnice, v katerih se izdelujejo velike množine topov in  
strojin. Poleg tega so na Pruskem našli več tisoč strojin in na stotine  
vagonov pušk nove konstrukcije.

Te vesti so zelo zanimive, ker jih razširja uradni srbski Presburo  
in priznati moramo, da se odlikujejo po mojstrski stilizaciji.  
Ali bodo tisti, katerim je vest v prvi vrsti namenjena — časnikarji  
— razumeli tendence (ne tendenco!) te vesti? Kdo ve!

## Priprave v Carigradu.

LDU Moskva, 21. febr. Iz Cari-  
grada javljajo, da je dospelo tja  
mnogo antantnih čet. Vrše se pri-  
prave, da se preskrbi stanovanja  
40.000 angleškim, 12.000 francoskim  
in 12.000 italijanskim vojakom.

To poročilo prihaja iz Moskve.  
Ali je resnično, ali ne, tega seveda  
ni mogoče kontrolirati. Mi bi skoraj  
rekli, da ni mnogo na teh in podob-  
nih poročilih, ampak stvar je taka,  
kakor je navadno pred kakšno vojs-  
ko. Predno se začne vojaške ope-  
racije, je treba namreč ljudi vzne-  
miriti in jih spraviti v ekstazo, magari  
z lažljivimi in izmišljenimi vestmi.  
To metodo poznajo tudi boljševiki.  
Ako oni razširjajo vest, da je prišlo  
v Carigrad toliko in toliko čet, za-  
sledujejo z razširjevanjem te vesti  
prav popolnoma iste cilje, kakor jih  
zasledujejo n. pr. Francozi z razši-  
ranjem svojih poročil o boljševiških  
divizijah, ki se zbirajo ob romunski  
meji, na Poljskem in kdo ve, kje še  
vse. S takimi poročili se opozarja na  
pretečo nevarnost in časopisje po-  
tem že ve, kaj mora storiti.

Posebno verjetna pa ta vest ni  
zategadelj, ker javljajo od druge  
strani, da je skoraj cela Wranglova  
armada v Carigradu in okolici že  
pomirila od lakote, ker ji aptanta ne  
da živčca. Če bi se šlo za kakšno  
vojno operacijo proti boljševiški Ru-  
siji od carigradske strani, Angleži in  
Francosje gotovo ne bi pošiljali tja  
svojih ljudi, ampak bi se poslužili  
Wranglovcy. Sicer pa, kaj pa ho-  
čejo opraviti z armado, ki šteje ko-  
maj 60.000 mož? Rusija je prevelika,  
mnogo prevelika!

Mogoče pa je, da pripravlja an-  
tanta v Carigradu kakšen vojaški  
pohod proti Turkom v Mali Aziji. O  
teh pa pravijo, da so zavezniki ru-  
skih boljševikov.

Na vsak način nam utegne pri-  
nesti pomlad na bližnjem vzhodu  
važne dogodke.

## General Wrangel je hud.

LDU Moskva, 21. febr. General  
Wrangel se je odpovedal poveljni-  
štvu nad desetim krilom svoje arma-  
de, ker mu ententa noče skrbeti za  
živež.

Na generala Wrangla in njegovo  
armado, ki se je lansko leto borila  
v južni Rusiji proti boljševiški Rusiji,  
so stavili zlasti Francozje velike na-  
de. Francoska vlada je oficijelno  
priznala Wranglovo vlado in ime-  
novala svojega civilnega zastopnika  
pri njegovi vladi, da bi ga moralno  
podprla. Razun tega je bilo v Wan-  
glovcem štatu mnogo francoskih  
oficirjev, ki so pa po porazu Wan-  
glovih čet prvi pobegnili v Carigrad  
in odtam domov na Francosko. —  
Wrangla in njegovo armado pa so  
prepuštili žalostni usodi brez vsake  
pomoči.

Sedaj pa iščejo Francozje nove —  
Wrangle!

## Konferenca v Londonu.

LDU London, 21. febr. Briand  
je v „Observatoru“ razglasil angle-  
škemu narodu, da na novi londonski  
konferenci, ki se bo v kratkem vrši-  
la, čakajo rešitve tako množestvil-  
ni resni problemi, da so težkoče sko-  
ro nepregledne. Vseeno pa popolno-  
ma zaupa posvetovanjem te konfe-  
rence in misli, da bo vse te proble-  
me povoljno rešila. Zadnja pariška  
konferenca je zavezništvo v bistvenih  
vprašanjih precej zblizžala. Gotovo  
niče ne more krivo razumeti pra-  
veca značaja francoskih zahtev. On  
ve, da mu nekatere angleške in  
francoske osebnosti pripisujejo im-  
perialistične težnje. Po pariškem  
dogovoru pa se mora politika Fran-  
cije gotovo smatrati za popolnoma  
pametno. Danes je on odločen pri-  
staš medzavestne solidarnosti tak-  
o v političnem, kakor tudi v gospo-  
darskem oziru. Zveza med Francijo  
in Anglijo naj bo temeljni kamen  
enotnosti.

Pravega značaja francoskih za-  
htev nihče več ne razume krivo. —  
Danes ve cel svet, kaj da hočejo.

## Socijalistični kongres na Dunaju.

LDU. Dunaj, 21. febr. Jutri se bo  
vršila tukaj otvoritev mednarodne-  
ga socialističnega kongresa. — Kon-  
gresa na Dunaju se udeležijo, kakor  
smo že javili, tudi zastopniki JSDS.  
Od Slovencev sta odpovala na  
kongres ss. Etbin Kristan in dr. Mi-  
lan Korun. O poteku razprav bomo  
svoječasno obširneje poročali.

## „Jugoslavija“ ali „SHS“ ali oboje?

LDU Beograd, 21. febr. V de-  
mokraskih krogih v Beogradu vla-  
da splošno prepričanje, da plenum  
konstituantne razveljavi sklep ustav-  
nega odseka, ki je ukinil ime »Jugo-  
slavija« in da bodo vsi parlamentar-  
ni klubi razen radikalcev glasovali  
v specialni debati v konstituenti za  
službeni naslov naše države »kra-  
jevina Srbov, Hrvatov in Sloven-  
cev Jugoslavija«.

V ustavotvornem odboru je spre-  
jela demokratsko-liberalna večina  
prve paragrafe ustavnega načrta v  
specialni debati. Med temi paragrafi  
se nahaja tudi oni, ki določa, da se  
imenuje naša država tudi v bodoče  
kraljevina Srbov, Hrvatov in Slo-  
vencev, ne pa Jugoslavija. Za prvi  
naslov so glasovali demokratje in  
radikalci, za »Jugoslavijo« pa ostale  
stranke, med temi tudi socijalni de-  
mokratje.

Demokratska stranka se je v svo-  
jih klubovih sejah svojčas zavez-  
nala za naslov »Jugoslavija«. Poz-  
neje so nameravali, menda na pred-  
log dr. Žerjave, sprejeti naslov:  
»kraljevina SHS-Jugoslavija«. Na  
seji ustavnega odseka pa so glosa-  
vali za naziv SHS, ker jim je Pašić  
zagrozil, da bo vlada demisionirala,  
ako se ne ugodijo njegovi želji in ne  
obvelja že v krškem paktu sklenjeni  
naslov: kraljevina SHS.

Demokratje so vsled svojega po-  
puščanja napram radikalcem prišli  
v toliko neprijeten in kočljiv položaj,  
ker jih vse nasprotno časopisje silno  
napada zaradi njihovega popuščanja.

Demokratom se gre samo za to,  
da ostanejo v vladi in so vedno pri-  
pravljeni zatajiti vsa svoja načela in  
vse svoje principe, samo da obdrže  
kolikor toliko moči v svojih rokah,  
— to jim očita danes opozicija.

Taka očitanja so za veliko stran-  
ko zelo neprijetna. Zato je popolno-  
ma umljivo, ako danes razširjajo  
zgoraj omenjeno vest, da svojo re-  
putacijo po možnosti popravijo. —  
Drugo vprašanje pa je, če se jim bo  
to posrečilo! Ali ne bo Pašić tudi v  
plenumu postavil kabinetsnega vpra-  
šanja? Če hoče ostati dosleden, ga  
mora! O kakem zagotovitvi, da bo  
Pašić pristal na kompromis, kakor  
ga predlagajo demokratje, doslej ni  
govora! Če bi se bil hotel Pašić od-  
ločiti za kompromis, bi bil to storil  
lahko že sedaj, vsaj mi demokratski  
predlog ni bil neznan.

Zato se bo ta cela zadeva kon-  
čala tako, da bomo ostali to, kar  
smo: SHS in demokratje bodo vla-  
dali nekaj dni ali mesecev dalje.

## Srbski republikanci in Radić.

LDU Beograd, 21. febr. Včeraj  
ob 10. se je vršilo zborovanje srbs-  
ke republikanske stranke. Prvi je  
govoril Dragiša Vasić, advokat in  
književnik v Beogradu, ki se je ude-  
ležil sej odbora Hrvatske republi-  
kanske seljačke stranke v Zagrebu.  
V daljšem govoru je dokazoval, da

radićevci niso nasprotniki državni  
ideji, temveč samo proti temu, da  
bi se nadaljevala nasilna politika.  
Srbski republikanci so čutili dolž-  
nost, da se informirajo, koliko je re-  
snice v očitaniu proti radićevcem  
in so se sami prepričali, da so ta  
sumnjičenja neupravičena. Nato je  
prof. dr. Ikončić govoril, da je iz be-  
sed Radića in drugih zastopnikov  
njegove stranke spoznal, da o kaki  
mržnji Hrvatov napram Srbom ni  
govora in da Radićev pokret ni na-  
sproten niti narodnemu, niti držav-  
nemu edinstvu, nego sistemu vlada-  
nja. Oba govornika sta pozvala  
udeležence, naj ponujajo javno mne-  
nje v Srbiji o tem, kar so slišali, da  
se na ta način uničijo spletke, ki jih  
razširjajo sovražniki sloge med Sr-  
bi in Hrvatii.

## Podrobna debata v ustavnem odseku.

Prvi štirje člani sprejeti

LDU Beograd, 19. febr. Štirinajsto se-  
jo ustavnega odseka je otvoril predsednik  
dr. Momčilo Ninčić ob šestnajstih. Prvi je  
govoril dr. Ante Dulibić (Jugoslovanski  
klub), ki je zahteval, naj se imenuje naša  
država, država Srbov, Hrvatov in Slo-  
vencev: Jugoslavija.

Dr. Sima Marković (komunist) izjavlja,  
da so komunisti za sovjetsko republiko, ali,  
dokler jim je to nemogoče doseči, jim ni  
vseeno, ali bodo živeli v absolutistični mo-  
nariji ali pa v demokratski republiki. Vpra-  
šanje ureditve države na buržjski način  
za komuniste ni načelno vprašanje, ampak  
vprašanje praktične politike. Radi tega bo-  
do komunisti v podrobni debati v vseh  
vprašanjih razpravljali s čisto praktičnega  
gledišča. S krivega stališča presoja to vpra-  
šanje oni, ki jemlje za podlago ustave dru-  
gih držav. Če bi imeli na izbero angleško  
monarhijo ali francosko republiko, bi se go-  
tovo odločili za konstitutivno angleško  
monarhijo. Moji pa se, kdor vidi v monar-  
hiji simbol edinstva. Monarhija je nasprot-  
no ona izmed največjih zaprek narodnemu  
edinstvu. Dr. Marković se sklanja na širo-  
ki pokret Radićeve seljačke stranke in me-  
ni, da je tudi v Sloveniji in Šumadiji narod  
za republiko. Pa tudi republika ni za ko-  
muniste nobeno jamstvo. Republika je n. pr.  
Francija, ki pa je imperialistična država in  
ki neprestano polkruha, da je zavrta sovjets-  
sko Rusijo. Red bo nastal šele tedaj, kadar  
bo zavladala socialna pravica in ta bo za-  
vladala tedaj, kadar bomo gospodarsko vsi  
enaki, kar pa je mogoče samo v sovjetski  
republiki. Na vsak način pa ima soveda re-  
publika nekaj prednosti pred monarhijo in  
radi tega smo mi za republiko in proti mo-  
narhiji.

Govornik ugotavlja, da so zemljoradni-  
ki v pogledu oblike vladavine napravili ve-  
lik korak naprej, ker se vidi njihovu na-  
črto ustave, da so se ločili od buržjske  
kapitalistične družbe v njem. Kar se tiče  
nazivanja države, predlagajo komunisti ime  
»Jugoslavija«. Kar pa se tiče grba, jim je  
na čisto vseeno. Glede državnega jezika pa  
tisti, ki mislijo, da je slovenski jezik dia-  
lekt, nimajo prav. Govornik trdi, da je sam  
dvakrat prepotoval vso Slovenijo in pri  
tem dognal, da slovenski jezik srbskemu ni  
bližji, kakor bolgarski. Za Šumadince je  
bolgarski jezik celo bolj razumljiv, kakor  
slovenski. Zato izjavi, da je za formulo, ki  
so jo postavili zemljoradniki v svoj načrt in  
ki zahteva, naj bo službeni jezik srbsko-hr-  
vatski ali slovenski. Slovenski jezik je sa-  
mostojen literaturni jezik, ki se v nobenem  
primeru ne more degradirati na navaden  
dialekt.

Govornik zahteva dalje varstva za  
narodne manjšine, katerim bi se z ustavo  
morale zagotoviti njihove pravice, da mo-  
rejo prosto posluževati se svojega materi-  
nega jezika. Nato predlaga, da je treba v  
prvi deli ustave sprejeti tudi določila o ad-  
ministrativni razdelitvi države.

Radikalec Ljuba Jovanović se izjavi  
za monarhijo. V vprašanju državnih obla-  
sti je treba sklepati v bratskem sporazumu.  
Glede službenega jezika predlaga srbsko-  
hrvatsko - slovenski jezik in izjavlja, da  
zahteva to v imenu radikalne in demokrats-  
ke skupine. V istem imenu zahteva tudi,  
naj se slovenski ščit v grbu sestavi tako,

LDU. Beograd, 21. febr. Semkaj  
je došel delegat Radićeve stranke,  
kar spravljajo v zvezo s prihodom  
Radića samega v Beograd. V parla-  
mentarnih krogih mislijo, da pride  
Radić v Beograd 24. t. m.

Kar je govoril belgrajski advokat  
in književnik Vasić, ki je gotovo  
ravno tako vneti Srb kakor so drugi  
Srbi, zveni popolnoma drugače ka-  
kor to, kar smo bili vajeni slišati o  
Radiću doslej. Odtod sledi: Ali se je  
Radić takrat, ko so ga dali zapreti,  
zgodila velika krivica ali pa je bel-  
grajski advokat s svojim govorom  
zasledoval kakšen poseben namen.  
Take stvari pri nas niso nemogoče,  
da n. pr. vlada ne bi skušala privedi  
Radića na kako drugo pot s pomočjo  
stranke, ki mu je najsorodnejša.

da bo imel tri zvezde in polmesece med  
njimi.

Minister Marko Trifković izjavi, da je  
za predlog dr. Laze Markovića z ozirom  
na člen 1. V členu 2. sprejme predlog dr.  
Vošnjaka v zvezi s predlogom Ljube Jova-  
novića, naj bo grb tak, kakor ga je predla-  
gal Jovanović. Odlučil se je za predlog dr.  
Vošnjaka, naj bo službeni jezik srbsko-  
hrvatski - slovenski.

Demokrat dr. Tomislav Tomljenović  
izjavlja, da si more predstavljati edinstve-  
no državo našo samo pod imenom Jugosla-  
vija. Radi tega je naziv SHS nedvomno ne-  
dostaten za narodno in državno edinstvo.  
Vlada se je postavila na stališče, da je nje-  
na naloga v tem vprašanju samo ta, da po-  
trdi, kar se je določilo pri ustvarjanju naše  
države, a samo neredena vprašanja, ki so  
še ostala, nam pretresa skupščina.

Minister dr. Trifković izjavi v imenu  
vlade, da je treba sprejeti v ustavo poseb-  
na določila o naših kulturnih in gospodar-  
skih vprašanjih, vse to v sporazumu s sku-  
pinami, ki so to zahtevale. Nato se preide  
na glasovanje. Glasuje se z vstajanjem in  
sedanjem. Kdor vstane, se smatra, da je  
glasoval proti, kdor obsedi, glasuje za.

Prvi stavek prvega člena: »Država Sr-  
bov, Hrvatov in Slovencev je ustavna, pa-  
lamentarna in nasledstvena monarhija«, se  
sprejme s 33 proti 9 glasovom.

Drugi stavek: »Službeni naziv države  
je kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«  
se sprejme s 26 proti 16 glasovom.

Drugi člen: »Grb kraljevine je dvogla-  
vi bel orel v poltu na rdečem ščitu. Vrh  
glave je krona kraljevine. Na prsih ima  
orel ščit, na katerem so: srbski grb (beli  
križ na rdečem ščitu z ognjenimi žarki v  
vsakem kraku), hrvatski grb (25 rdečih in  
srebrih polj) in slovenski grb (peterokrta-  
ka zvezda in polmesecec pod njo). Državna  
zastava je modro - belo - rdeča v horicon-  
talnem položaju napram vertikalnemu dru-  
gu.« Ta člen se sprejme s 32 proti 10 gla-  
sovom.

Tretji člen: »Službeni jezik kraljevine  
je srbsko - hrvatsko - slovenski, se sprej-  
me z vsimi glasovi, razen s komunistič-  
nim.

Člen 4: »Državljanstvo je v vsej kra-  
jevini eno. Vsi državljani so pred zakonom  
enaki in uživajo enako oblasveno zaščito.  
Plemiških naslovov in kavalirskih privile-  
gijev, ki izvirajo iz rodu se ne priznava. Fi-  
dejomisi se bodo reševali na podlagi poseb-  
nega zakona. Člani kraljeve hiše — v kolli-  
kor ta ustava v posameznih primerih dru-  
gače ne določa — imajo iste pravice, ka-  
kor ostali državljani. Priznavajo se samo  
naslovi, ki značijo funkcijo.

Dr. Divac (socialni demokrat) predla-  
ga, naj se razveljavijo tudi vsa odlikovanja  
in vsi redovi.

Dr. Dulibić predlaga, naj se priznava  
samo oni naslovi, ki značijo funkcijo, da  
ne bi kdo pod pojmom »naslov« mislil še  
na kaj drugega.

Dr. Luginja predlaga, naj se mesto be-  
sed »gradjanje« rabi raje »državljan«, ker se  
pod pojmom »gradjan« ne razume tudi  
kmeti.

Zivko Jovanović predlaga, naj se v  
stavku: »Vsi državljani so pred zakonom  
enaki« vstavijo besedi »obeh spolov«.

Minister Trifković izjavljuje, da se ne strinja z nobenim od teh predlogov, nakar se sprejme ta člen z večino glasov.  
Člen 5. se na predlog poslanca Kurbe-

goviča odgodi do prihodnje seje. Seja je bila končana ob devetnajstih in pol zvečer. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob devetih dopoldne.

## Pred občinskimi volitvami.

Pred nekaj dnevi smo šele izvedeli, da bomo imeli nove občinske volitve, ki smo jih že zdavnaj zahtevali. V prvi polovici aprila, pravijo, bodo volitve v občine, in sicer na podlagi volilnih imenikov, po katerih smo volili v konstituanto.

Predvoljni občinski volilni red je bil razrednjen in šusteršič, ko je bil ježeln glavni na Kranjskem, se je s svojo stranko silno upiral splošni volilni pravici v občine. Takrat je le za mesto Ljubljano zahteval poseben volilni red z dvema davkoplačevalskima razredoma in s splošnim razredom, po katerem so imeli davkoplačevalci po dva glasova. Seveda je to že precej časa. To je bilo namreč takrat, ko so klerikali na kmetih imeli popolno politično oblast.

Lansko leto je pa klerikalna vlada za Slovenijo prišla do drugega prepričanja. Politična moč klerikalizma je po deželi opešala in treba je bilo misliti na drugačni volilni red. Vlada je zaradi tega izdelala nov občinski volilni red za Slovenijo in ga dala odobriti po centralni vladi v Beogradu. Usoda pa je hotela, da je morala vlada odstopiti in nameravane volitve v občine so se zavleklo do danes.

Klerikalni občinski volilni red je dajal volilno pravico tudi samoupravnim ženskam. Mi res ne vemo, kakšna nesreča bi bila, če bi tudi žene volile. Pravico imajo, torej zakaj bi jim jo jemali? In takoj, ko je bil ta občinski volilni red sprejet v vladi za Slovenijo in potem še odobren v Beogradu, je nastal po našem časopisu silen boj za in proti volilni pravici žene. Do volitev pa ni prišlo, ker je vlada morala dati slovo zeleni mlži.

Sedaj imamo v Beogradu radikalno demokratsko vlado, na katero imajo naši demokrati precej velik vpliv, zato bomo volili v občine na podlagi volilnih imenikov za volitev v konstituanto. S tem so bile žene oropane volilne pravice za občine. Na podlagi volilnih imenikov, ki so bili veljavni za volitev v konsti-

tuito, pravi vest, kar pa nikakor ne more in ne sme obveljati. Če pomislimo, kako pomanjkljivi so bili imeniki za volitev v konstituanto ter koliko ljudi-volilcev se je priselilo ali izselilo v pol leta v posamezne občine, pridemo do zaključka, da bi bil tak volilni imenik kvečjemu še karikatura dobrega volilnega imenika. Po našem mnenju se morajo napraviti novi ali pa temeljito izpopolniti obstoječi volilni imeniki.

To je zahteva, opravičena zahteva volilcev!

Neka določba bo baje tudi zahtevala, da se kandidatne liste predložijo v tisku. Dostil drugega nam o občinskih volitvah še ni znanega.

Občina je temelj vsega družabnega gospodarskega in političnega življenja. Zato so tudi volitve v občine že z ozirom na to izkušnjo silno važne. Imamo pa tudi najbržkejšje izkušnje iz za volitve in sedaj po volitvi, kako posamezne občinske uprave in razni političarski gerenti krivično in pristransko ravnaajo z občani. Če hočemo, da se občine ne bodo več tako upravljale kakor se doslej, da pride vanje več socialnega duha, potem se morajo socialno-demokratski volilci v svojih strankah organizacijah stranke in kmečkodelavske zveze temeljito pripraviti na volitve. Povsod naj zaupniki poskrbe za predpriprave in stopijo v zvezo s tajništvi, da bomo pošteno pripravljeni za te volitve.

Se lepša zmaga mora biti pri teh volitvah kakor je bila pri volitvah v konstituanto, zakaj kljub vsemu splošnemu napredku vzdiguje v zadnjem času reakcija svojo glavo ter grozi, da duši in davi še dalje in huje delavstvo in male ljudi, posestnike in obrtnike. Če zmaga v občini res ljudstvo, če pride v občine do veljave tlačeni in zatirani narod, bo reakcija izgubila pogum, misel pametnega narodnega gospodarstva in socializma pa bo napredovala.

Pripravimo se dobro, ker je naš nasprotnik kapitalizem pripravljen do ušes!

§ 13.

Smrtna kazen je odpravljena in jo zakon za katerokoli kaznjivo dejanje tudi v bodoče ne sme ustanovljati.

§ 14.

Državljanovo stanovanje je nedotakljivo.

Radi preiskave se more izvršiti pregled stanovanja in preiskava v stanovanju samo v slučajih, ki jih predvideva kazenski zakon in to le v navzočnosti dveh neoporečnih državljanov kot svedokov in na podlagi sodnega naloga na kazenski način.

Policijski organi smejo brez sodnega ukaza iti v zasebno stanovanje od solnčnega izhoda do zahoda samo po službenih poteh, ki se po svoji naravi morejo izvršiti samo v stanovanju in ki nimajo značaja pregledovanja, preiskavanja, zaslišavanja in zatvarjanja. Po noči je policijskim organom dostop v zasebna stanovanja prepovedan, razun v slučajih zunanje nevarnosti ali kadar se v to iz stanovanja pozovejo.

§ 15.

Zajamčena je tajnost pisma, poštne, brzojavne in telefonske obvestila. Izjeme ustanavlja kazenski zakon.

§ 16.

Zajamčena je svoboda prepričanja in vere.

Nihče pa se ne more osvoboditi nje svojega prepričanja in vere, biti preganjan ali trpeti na svojih pravicah, niti od strani državne oblasti, niti od strani zasebnikov.

Nikogar se ne sme primorati, da sodeluje pri verskih obredih, verskem poduku ali da slavi verske svečanosti, razun ako je podložen očetovi ali skrbstveni oblasti, v kolikor jo zakon odreja.

§ 17.

Uživanje državljanov in političnih pravic je nezavisno od izpovedi prepričanja in vere.

Nihče pa se ne more osvoboditi svojih državljanov dolžnosti s pozivom na predpise svoje vere ali s pozivom na svoje prepričanje.

§ 18.

Umetnost in znanost ter njun nauk je svoboden. Zlorabo umetnosti v kvarne namene sprečava poseben zakon.

§ 19.

Pisana in tiskana beseda je svobodna. Za pisano in tiskano besedo se ne more ustanoviti niti cenzura niti druga preventivna mera, ki sprečava izdajanje, prodajanje ali razpečevanje. Formalne predpise v pogledu izdajanja, prodajanja in razpečevanja določa trgovski zakon.

Časopisi so prosti polaganja kavičije. Vsak tiskan proizvod se mora v enem proizvodu poslati pristojnemu sodišču ob času izdaje.

Kaznjiva dejanja, učinjena s tiskano besedo, sodi porotno sodišče. Kazenski zakon more izvzeti iz kompetence porotnih sodišč samo prestopke zoper varnost časti, pri katerih dokaz resnice ni dopusten.

Za tiskane sestavke odgovarja podpisani pisec, ako pisec ni podpisan, urednik oz. izdajatelj in če ti niso poznani, tiskarna.

V postopanju radi zanemarjanja uredniške pazljivosti je dokaz resnice dopusten.

§ 20.

Tiskanim proizvodom se more zabraniti razpečevanje in prodajanje samo od strani sodnih oblasti in to le v slučaju tozadevne kazenske sodbe.

§ 21.

Neoboroženi državljanji imajo pravico zborovanja, ki jim ga ni treba oblastveno prijavljati.

§ 22.

Petijska pravica na predsednika republike in parlament je vsakega državljanu zajamčena.

Istotako pritožbena pravica na pristojno oblast in parlament. To pravico more izvrševati po-jedinec sam ali skupno z drugimi.

§ 23.

Vsi državljanji imajo pravico se združevati v namene, ki ne nasprotujejo kazenskemu zakonu. Ta pravica se ne more omejevat s preventivnimi merami ali formalnimi zakonskimi predpisi.

Vsako društvo si more dobiti v smislu določb zasebnega državljanstva prava pravico, juridične osebe.

To pravo se ne sme nobenemu društvu kratiti radi tega, ker društvo zasleduje politične, socialno politične ali verske namere.

V ustavi navedene pravice uživajo tudi državljani drugih držav, v kolikor je zajamčena reciprociteta. (Dale prih.)

## Politične vesti.

+ **Diplomatske vesti.** Iz Beograda javljajo: Včeraj je semkaj dospel načelnik italijanskega ministrstva za zunanje stvari Gino Scarpa, da se pouči o stališču vlade glede trgovinskega dogovora med Jugoslavijo in Italijo. Načelnik Scarpa je dospel v Beograd z vsemi pooblastili. — Tajnik italijanskega poslanstva Galante je odpotoval v Rim. — Za voliškega atašea Velike Britanije v Beogradu je imenovan polkovnik Bell.

+ **Ministrski svet.** Včeraj dopoldne je imel ministrski svet sejo pod predsedstvom g. Pašića. Po zaključku tekočih poslov je referiral g. Pašić o teku razgovorov z zemljoradniki in muslimani, minister Drašković pa o odredbah, ki so bile izdelane v svrhu izboljšanja razmer v Južni Srbiji.

+ **Preveljen stotok ali izpraznjeno korito.** Na včerajšnji seji ministrskega sveta so sklenili ukiniti ministrstvo za prehrano in obnovu zemlje. Preskrbovanje pasivnih ozemelj prevzame ministrstvo za finance in za socialno politiko, obnovo poljedelskega ministrstva, trgovsko in obrtne stvari pa ministrstvo za trgovino in industrijo. Počez tega je bilo na tej seji volirano zagrebskemu vsesolstisu 14 milijonov kron.

+ **Jugoslavija in Francozi.** Pod naslovom »Neue Bündnisse« piše zagrebski »Agrar Tagblatt« med drugim: »Mala antanta (kateri pripada tudi Jugoslavija op. ur.) ima ravno tak interes na tem, da prepreči pretirano nemško ekspanzivnost kakor zapadno evropske države... Toda z ozirom na Rusijo mala antanta ne more slepo slediti francoski politiki... Naše stališče napram Rusiji ne more biti isto, kakor ga zavzema sedaj Poljska in Rumunija. To bodo videli tudi Francozi. Pravilo, da bo gospod de Fontenay (sedanji francoski poslanik v Beogradu) odpoklican in da ga bo zamenjal izkušenejši diplomat. Ravno tako napovedujejo skorajšnji obisk maršala Focha v naši prestolici. Za nas je ta visoki obisk sicer zelo laskav, toda smernic naše vnane politike ne bo mogoče izpremeniti... Mi imamo v politiki popolnoma proste roke... Češkoslovaška in jugoslovanska država želita sicer konsolidacijo Rusije, toda da bi sodelovali na ruski konsolidaciji z orožjem, za to pa ti dve državi nista polikantni.«

+ **Interesne sfere med demokrat in radikal.** »Obzor« od 20. t. m. piše v uvodniku: »... Na današnji seji ministrskega sveta se bodo razdelile interesne sfere med demokrat in radikal. Na podlagi sporazuma, ki ga je sklenil Vesnić z demokrat, bi se imeli nameščati višji državni uradniki po ključu 9 : 7. Kakor se pa govori sedaj, so si razdelili svoje interesne sfere po pokrajinah: Slovenija, Hrvaška, Dalmacija in Crna gora naj bi bile interesne sfere demokratov, ostale province pa bi bile izročene radikalom.« — Torej pri nameščanju višjih uradnikov naj ne odloča sposobnost, ampak strankarska pripadnost! Nam je to prav. In sicer smo za ta sistem iz enostavnega vzroka, kar ga je treba vendar enkrat pripeljati do absurda, da bodo ljudje videli sami, da tako ne gre, ampak da mora biti vendar nekaj tu, kar stoji izven strank, in kjer volja samo zakon in še enkrat samo zakon, brez oziroma na to, ali je »poklican« za izvrševanje zakona demokrat ali pa radikal ali pa komunist.

+ **Občinske volitve v Vojvodini.** Oddelek za Vojvodino v ministrstvu notranjih zadev je imel te dni nekaj konferenc, na katerih so se sprejela glavna načela za bodoče občinske volitve v Vojvodini. Občinski volilni red bo isti kakor v Srbiji, toda z razliko, da se v kmečkih občinah izpremeni proporcni sistem, dočim ostane v mestih sistem »općinskih časnika«. — Z drugimi besedami: Občinski volilni redi morajo biti pri-krojeni tako, da zmagajo vladne stranke.

+ **Italijanski konzul za Split.** Rimska vlada je imenovala za Split konzula mar-chesa Medici de Marignano.

+ **Italijanska evakuacija Dalmacije.** Iz Kufina javljajo, da bodo Italijani do 24. febr. popolnoma evakuirali Zagorje, kjer bo prevzelo nadzorstvo jugoslovansko orožništvo. Obenem bodo Italijani predali naši upravi železnico Split-Kufin.

+ **Volitve v delavsko zbornico na Dunaju.** Kakor piše »Morgen«, bodo mandati po včerajšnjih in pred-včerajšnjih volitvah v delavsko zbornico, čijih končnoveljavni izid bo znan šele v nekaterih tednih, razdeljeni menda takole: delavska sek-cija, svobodna strokovna organiza-cija (socialni demokrati) 60 manda-tov, krščanski socialci 3 mandate,

komunisti 4; sekcija nameščencev, svobodna strokovna organizacija (socialni demokrati) 9, krščanski socialci 3 in nemški nacionalci 2 mandata.

+ **Volitve za pruski deželni zbor.** Volitve za pruski deželni zbor so potekle povsodi mirno; udeležitev ni bila velika. Tako javljajo iz Berlina pod datumom 20. februarja. Na drugi strani pa javlja francoski list »Matin«, da so v Berlinu izbruhnili »veliki nemiri«. Ker se Francozi z vso vmeno pripravljajo na vojaški pohod proti Berlinu, zato je jasno, katera vest je verodostojnejša. Kdor hoče nemir, ga mora zasejati.

+ **Socialistične skupine v italijanskem parlamentu.** Po zadnjem strankinem zboru v Livornu in po ustanovitvi komunistične stranke v Italiji je prišlo do razcepa tudi v socialistični parlamentarni frakciji. Marksističnemu centru se je pridru-žilo (skupina Seratti) 90 posl., do-čim je h komunističnemu poslanske-mu klubu pristopilo le 20 poslancev. Ostali 40-teri poslanci, ki se izjav-ljajo za reformistični program, so tudi osnovali svoj poseben klub v parlamentu, niso pa izstopili iz soci-jalistične stranke, temveč bodo s centrumaši enotno nastopali.

+ **Tudi tolažba je nekaj vredna.** Med Kijevim in Odeso se zbira pod vodstvom bivšega ljudskega pover-jenika Antonova protirevolucijska vojska, ki šteje že 30.000 mož. Uporni mornarji baltske mornarice so se polastili vseh luk na Baltskem morju.

+ **Poročilo k župnemu zboru češkoslovaške socialne demokracije v plzenskem okrožju.** Plzenska žu-pa šteje 470 političnih organizacij s 37.630 člani. Ima strokovno organi-ziranih 80.000 delavcev. Je najmočnejša politična stranka v plzenskem okrajnem glavarstvu. Župno tajniš-vo je odposlalo na 1663 zborovanj svoje referente. Organizacijski ple-narnih sej se je vršilo 2244, org. sej žen 157 in mladinskih sej 523. Skup-no se je vršilo v plzenskem okrožju v dobi 1919—1920 4587 sej. Gibanje D. T. J. ima v okrožju 6917 članov. In 3155 članic, skupno 10.072 članov. In 14.000 naraščaja, učencev in učenk. V kulturnem oziru je bilo prirejenih 516 predavanj, 628 razgo-vorov, 98 gledaliških predstav za otroke in 361 predstav za odrasle. — **Zadružništvo:** Ljudska stavbna in stanovanjska zadruga v Plznu ima 6 trinadstropnih hiš v Plznu, 2 dvonadstropne hiše v Skrvanceh in 2 na Letni. Pripravlja se zgradba še 10 tri- in dvonadstropnih hiš. Obstoja še ljudska hranilnica, če-vljarska, krojaška in stavbna zadruga, dalje šest delavskih hiš, lastna tiskarna, konzumna zadruga s 74 prodajalnami, 72.000.000 deležev, s četirleto prodajo za 24.553.185,05 kron; dalje še več drugih posamez-nih konzumnih zadrug. — **Splošno** je bil razvoj delavskega gibanja v plzenski župi prav krasen. Bratskim sodrugom v plzenskem okrožju la-hko prav srčno čestitamo.

+ **Aspetti in Amato.** Šef rimske iz-daje unionističnega »Avantijsa«, sta odlo-žila uredništvo tega lista.

+ **Preganjanje komunistov v Ameriki.** Lansko leto je ameriška vlada začela preganjati komuniste in anarhiste. Vsak, kdor je bil Rus, je bil nevarna oseba. Zaprli so na ta način 10.000 nedolžnih oseb, ki so jih šele po dolgi preiskavi pustili. Dne 1. februarja t. l. je ameriška vlada deportirala v Rusijo zopet 70 komunistov. Med izgnanci so celo ženske in otroci! — **Kapitalistično nasilje** dviga svojo glavo po vsem svetu. — **Proletarci, združite se!**

+ **Prostovoljska armada v Zdu-ženih državah** je znižana na 150.000 mož in 14.000 istnikov; mornarica bo štela pa 100.000 mož. Stroški za armado so sorazmerno znižani od 690 na 382 milijonov dolarjev letno. — Kaj pa pri nas v Jugoslaviji, ki je vendar neprimerno manjša, kot so Združene države?!

## Vestnik Svobode.

Pevski odsek »Svobode« v Ljubljani ima vajo danes v torek ob pol 8. zvečer v Solenburovi ul. Ker pričnemo s poučeva-njem teorije, pridite vsi, kar vas je vpisa-nih, dalje tudi novi člani zlasti I. teoriji la II. basl.

Mežica, Podružnica delavske izobraže-valne zveze »Svobode« v Mežici, ponovi dne 27. svečana 1921. ob 3. uri popoldne v društveni dvorani Ganglovo dramo »Sne« Vstopnice v prodaji se dobijo v pro-dajalni Konzumnega društva za Slovenijo v Mežici.

**Sodrugil Delavci! Delavke! Citajte, naročite „NAPREJ“!**

## Ustavni načrt socialističnega kluba.

### I. Oblika vladarine. Državna oblast.

§ 1.

Država Srbov, Hrvatov in Slo-venecv je nezavisna, jedinstvena, nerazdeljiva ustavna in demokra-tična republika, zgrajena na temeljih socialne in gospodarske enakosti in pravičnosti. Nazivlje se Republika Jugoslavija. Vsa državna oblast pri-pada narodu.

§ 2.

Državni grb in državna zastava določita se s posebnim zakonom.

§ 3.

Državno ozemlje obstoji iz teri-torija, ki ga je država dobila na podlagi dosedanjih mednarodnih po-godb.

Nova ozemlja se ji morejo pri-ključiti samo na podlagi zakona; za vsako drugo spremembo državnega teritorija pa je potreben zakon, skle-njen s kvalificirano večino.

§ 4.

Glavno mesto republike je Bel-grad. V slučaju vojne se more pre-stolnica prenesti v kak drug kraj države.

§ 5.

Službeni jezik v državi je srbo-hrvaški, za Slovenijo tudi slovenski. Jezikovne pravice narodnostnih manjšin pred državnimi oblastmi, sodišči in v šoli odreja poseben zakon.

§ 6.

V obče priznani običaji medna-rodnega prava so obvezno pravo Republike Jugoslavije.

### II. Osnovne in politične pravice in dolžnosti.

§ 7.

Državljanstvo v celi državi je jedno. Kako se pridobiva in izgublja, določa poseben zakon.

§ 8.

Vsi državljanji moškega in žen-skega spola — zakonskega in neza-konskega rojstva — so pred zakonom jednaki. Vsi uživajo jednako pravno zaščito vseh državnih obla-sti.

§ 9.

Ne priznavajo se nikake pred-pravice vsled rojstva, niti plemstvo, niti naslovi razun onih, ki so zve-zani z državno službo in pa z aka-demičnimi naslovi.

Plemstvo je ukinjeno. Fidejkom-ist se razveljavijo, podrobnosti odre-ja poseben zakon.

Redov in odlikovanj republika ne podeljuje. Od tujih držav ne sme-jo državljanji prejemati nikakih na-slovov, redov ali odlikovanj.

Zajamčena je svoboda bivanja in kretanja državljanov v državi. In-ternacije in konfinacije so nedopu-šne. Kazenski zakon predvideva iz-vzetke.

§ 10.

Noben državljan se ne sme iz-ročiti kak tuj državi, da ga prega-nja ali kaznuje, niti se ne sme iz-gnati iz države.

Tuji državljanji se ne smejo izro-čati radi političnih deliktov.

§ 11.

Zajamčena je osebna svoboda vsakogar. Nihče se ne more staviti na odgovor, niti se zatvoriti ali se kako drugače oropati osebne svobo-de, razun v slučajih, ki jih določa zakon v naprej in na način, kakor to zakon odreja. Nihče ne more biti zatvorjen za kako kaznjivo dejanje brez pismenega in obrazloženega rešenja pristojne oblasti. To rešenje se mora osebni dostaviti najpozneje ob času pritvarjanja.

Samo, kadar se krivec zateče na delu, ki je zabranjeno v kazenskem zakonu, sme se takoj zapreti, a se mu mora pismeno zatvorno rešenje dostaviti najkasneje v roku 24 ur po zatvoritvi in zaslišati se ga mora najkasneje v roku nadaljnjih 24 ur.

Proti takemu pismenemu zatvor-nem rešenju ima zatvorjeni pravico pritožbe v teku treh dni od dneva zatvoritve na pristojno sodišče.

§ 12.

Nikogar ne more soditi niti sodišče niti kak druga oblast, dokler ga pristojna oblast ni zaslišala, oziroma ga na zakonit način pozvala, da se brani.



## LISTEK.

Branislav Nušić:

## Rejenček.

Preložil Cvetko Golar.

(Dalie.)

»Daj sem ta akt,« ukaže odločno župan.

Birič prinese akt. Radisav ga odpre, stopi k oknu in začne čitati mrmrajoč sam pri sebi.

Prebere, in kaj napravi?

»E, to ne gre tako hitro, niti odgovorili jim ne bomo!« Vzame papir in zapiše na zadnjo stran: »Med akte, pa izroči pandurju rekoč:

»Na, nesi to pisarju!«

Birič odnese, a Radisav se zopet napravlja k starešini lkvu, in ko že misli stopiti čez prag, glej, pa ti pride pisar iz druge sobe z onim aktom. Pisar je še mlad, golobrad dijak, ki gleda v Radisava, kot v svetnika.

»Kaj je, pisar?« veli.

»Kam hočem s tem?« odgovori pisar.

»S čim?«

»I, s to stvarjo iz Prelepniče!« »Med akte, enostavno med akte, ponavlja odločno Radisav.

»Ali to ne more med akte,« dodaje ponižno pisar.

»Zakaj ne?« zarohni župan, misleč, da hoče pisar s tem zanikati njegovo poznavanje kancljskih poslov.

»Zato ne more, ker je aktu pridružena priloga, pa kako naj to prilogo denemo med akte?«

»Med akte skupaj s prilogo, zagani Radosav.

»Vem, ali ta priloga je otrok, živ otrok.«

»A res,« se domisli Radosav.

»Da, Boga mi, pa kaj in kako bi?«

»Ne vem,« zine pisar z rameni.

»E, ali jaz vem,« reče Radosav pa se okrene k biriču. »Kje je ta otrok?«

»Tam je v pisarjevi sobi,« odgovori birič, a v tistem trenutku se mali Milič tako zadere v pisarjevi sobi, da so vsi, župan, pisar in birič pohiteli k njemu in so v svoj strah videli, da je Milič ležec na pisarjevi postelji, kjer je bilo tudi nekaj aktov, z njimi tako grdo delal, da niso bili za nobeno rabo več.

»Fej,« pljune Radisav in se obrne k biriču. »Pokliči mi takoj Srejo iz Prelepniče, naj odnese to nakazo.«

»Koga, Srejo?«

»Da, Srejo iz Prelepniče, ki je prinesel akt in tega otroka.«

»Pa on« — začne birič in se počelja za vratom, »on... je pustil tukaj akt in otroka in se vrnil v Prelepničo.«

»Kdo, vraga, se je vrnil?« zakriči Radosav.

»I, Sreja iz Prelepniče.«

»In otroka je tu pustil?«

»Da,« potrdi birič.

»Uh,« vzdihne Radisav, »pa kaj hočemo z njim?«

Pisar in birič pogledata v tla. »Slušaj, tajnik, skliči mi takoj občinske može na sejo, da vidimo, kako oni mislijo o tem, ali smo dolžni hraniti tudi ono sirotinjo, katere naši stanovniki rode v kateremkoli kotu sveta.«

In ko odhaja, še opomni: »Čez pol ure sem nazaj, in do takrat naj me počakajo.«

Župan gre k lkvu, birič ostane pri otroku, in pisar je šel klicat može.

Ko so se zbrali, in se je vrnil tudi župan, so prečitali akt Prelepniške občine. Začeli so se posvetovati: Eden reče tako, drugi drugače, in slednjič se zjedini v tem, da Krmanska občina ni dolžna skrbeti za sirotinjo, »ki svoje poreklo vodi iz Prelepniške občine.« Župan Radisav je še posebej zahteval, naj se v aktu podčrtajo te besede, »ki svoje poreklo vodi iz Prelepniške občine.«

Ker se je že zmracilo, sta to noč imela birič in pisar križe in težave z otrokom, a drugo jutro navsezgodaj krene birič Krmanske občine z občinskim aktom štev. 86 in s priloženim občinskim otrokom v Prelepničo.

Ubogi Milič N. torej že drugič postaje kot priloga z aktom, samo da vselej pod drugo številko.

Glava deveta.

Grom z jasnega.

Nedelja dopoldne, Božja služba je pravkar minila. Solnce greje in

obeta najlepši dan. Ne žge, in blag vetrič pihlja ter ti hladi znojno čelo, a ljudstvo, lepo in čisto oblečeno, se je razkropilo po vasi, stoji pred cerkvijo ali krčmo.

Ko je dan tako lep, tedaj si tudi ti nekako zgovoren. In ako je kdo, tedaj so zgovorni pop, župan, štacunar in pisar prelepniški. Pred krčmo sede in se pogovarjajo in so veseli; le čista radost in zadovoljnost se jim bere na čelu in licih in ustnih.

Moj Bog, ali kaj vse se ne zgodi na svetu! N. pr. kolikokrat se je že zgodilo, da je z jasnega udaril grom, in ko ti gledaš veselo na svoje lepe njive, pa prirožlja toča in zmleti žito. Ali — zdrav človek sedi, pije s teboj in se šali, kar zavrti oči in umre. Da, takšni slučajji se zgodijo na svetu, in čuden prirodni slučaj se je zgodil tudi danes, baš ko je tako lep dan in so pop, župan, štacunar in pisar tako veseli in zadovoljni, da jim je radost zapisana na čelu in licih in ustnih.

Sede, sede, kar vam prisopihata tisti birič Sreja, ki nikoli nič dobrega ne prinese, kadar prileti ves zasopjen, kakor smo to videli že v peti glavi tega romana.

Sreja ne pride čisto k mizi, temveč namigne s prstom županu, nakar se ta dvigne in gre z njim malo na stran. Sreja nekaj zašepeče, in ko to župan sliši, ves prebledi in pomodri kot zrela smokva.

Tedaj župan namigne s prstom popu, in pop se vzdigne od mize in gre malo na stran. Župan mu nekaj

zašepeče, in ko to pop sliši, ves prebledi in pomodri kot zrela smokva.

Nato pop namigne s prstom štacunaru Jovu, in Jova se vzdigne od mize in gre malo na stran. Pop mu nekaj zašepeče, in ko to sliši Jova, ves prebledi in pomodri kot zrela smokva.

Nato Jova namigne s prstom pisarju, in pisar se vzdigne od mize in gre malo na stran. Jova mu nekaj zašepeče, a pisar ne prebledi in ne pomodri kot zrela smokva, ker je že od ranega jutra pil in že bil bled in moder kot najbolj zrela smokva.

Nastal je trenutek molka, težek, usodepolen trenutek, ko nihče ni ničesar mislil, temveč so se vsi glupo gledali med seboj.

Nazadnje namežikne pisar županu in gre proti pisarni, župan namežikne popu in gre za njim, pop namežikne štacunaru in se obrne za prvima dvema, a štacunar ni imel nikomur namežikniti, zato je krenil za onimi brez vsakega izraza v očeh in na licih.

Ko so prišli v pisarno, so videli na svoje oči ono, kar so malo prej drug drugemu prišepnili v uho, videli so namreč na svoje oči akt Krmanske občine, štev. 86 in ono fatalno prilogo zraven akta, ki se je tako zadovoljno smehljala, kot da ji je milo, ker se je vrnila med svoje.

»Kaj pa zdaj?« vpraša pop in pogleda vse po vrsti.

(Dalie prih.)

Radi odpotovanja se ceno prodasta 2 dobro ohranjeni harmoniki. Cena eni K 6000, drugi K 7000. Naslov pove upravnistvo „Napreja“.

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, šivalni stroji in vsakovrstni deli po nizki ceni pri Matijelu v Ljubljani, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, z čelji, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

„PETOVIA“, usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptuju išče dobro izvežbane in izučene

## predelavce

za štanerijo (Stanzerei), cvikarijo (Zwickerei) in mojstra za izdelovanje tal (Bodenfabrikation), ki se pod dobrimi pogoji in plačilu takoj sprejmejo.

Eriavec & Turk, trgovina z železnino pri „Zlati lopati“ preje Hammersmidt, Ljubljana, Valvazorjev trg štev. 7, nasproti Kršćanske cerkve.

## Iščemo strojevodje!

Reflektira se samo na take moči, ki so bile zaposlene pri ozkotirnih železnicah bagerskih obratov, na dnevnih kopov ali stavbenih obratov. Neoženjeni reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe

rudniskemu vodstvu v Kočevju.

Največja zaloga klavirjev in pianin v Ljubljani. Tvrška J. DOLENC, Ljubljana, Hlilčeva ulica št. 5

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

## Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica štev. 5

priporoča svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

Splošna ključavničarska in mehanična delavnica se je otvorila.

Sprejema splošna popravila pisalnih in šivalnih strojev, kontrolnih blagajin itd.

Fr. Lebar & L. Tišler Jenkova ulica 9.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti tvrške:

Prva haloška trgovina z vinom

Ante Korenjak in drug pri Sv. Barbari v Haložah.

## Posetite II. Mednarodni vzorkarski veletrg v Pragi

(od 29. svečana do 8. sušča 1921).

Izvanredna prilika za navezovanje trgovskih odnosov z najbolj industrijno državo srednje Evrope. Nad 4000 razstavljalcev. Bogata ekspozicija čehoslovaških in inostranskih izdelkov v 18 glavnih skupinah.

- I. Stavbena industrija.
- II. Kovinarska industrija.
- III. Elektrotehnika, mehanika, optika.
- IV. Lesna industrija.
- V. Tekstilna industrija.
- VI. Oblačilna industrija.
- VII. Galanterija in sorodna industrija.
- VIII. Kože.
- IX. Steklo, porcelan in druga keramika.
- X. Kemija in zdravstvenost.
- XI. Umetniška industrija.
- XII. Živila in poljedeljski pridelki.
- XIII. Godala (godbeni instrumenti).
- XIV. Igrače in lutke.
- XV. Sportne potrebščine.
- XVI. Grafika, papir, šolske in pisarniške potrebščine.
- XVII. Draguljarstvo, zlatnina, srebrnina, urarstvo.
- XVIII. Raznovidna skupina.

Izborna železniška zveza. Udeleženci veletrga imajo na izkaz legitimacije in odznaka 50% popusta na železnice v Čehoslovaški, kraljevini SHS in v Avstriji posebni vlaki iz tujine s tarifnim popustom. Nakazovalnica stanovanj. Preskrbljevanje vstopnic v gledališča, muzeje, koncerte in pod. Pospešeno reševanje pasovnih zadev in popust pristojbin pri vidiranju.

Veletržne pristojbine in legitimacije preskrbe inostranskim interesentom zastopniški konzularni uradi čehoslovaške republike in oficijelni zastopniki praških vzorkarskih veletrgov. Eventualna vprašanja odgovarja veletržna pisarna v Pragi, Staroměstská radnice.

Cena odznakov (z legitimacijo) 20 dinarjev SHS. Dobivajo se pri konzulatu čehoslovaške republike Ljubljana, Breg 8-I.

Posetite Prago, eno izmed najkrasnejših mest sveta.

Priporoča se tvrška Večelna garancija.

Josip Petelinc,

Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 7, Popravila se sprejemajo.

edina tovarniška zaloga

šivalnih strojev v vseh opremah, material in izvršba predvojn, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse sil. Večelna garancija! steme, igle, olje na drobno in debelo, Večelna garancija! Ugodni plačilni pogoji.

## Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Cele, Dubrovnik, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tujini in inozemstvu.